

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Francesc Foguet Boreu

Correu electrònic: Francesc.Foguet@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Recomanem vivament als estudiants que aprofitin les vacances i el temps lliure per a llegir els clàssics catalans contemporanis.

Objectius

L'assignatura, de caràcter optatiu i quadrimestral, s'emmarca en el grau en Periodisme i, dins del pla d'estudis, és programada en el quart curs i dins de la menció de Periodisme especialitzat en cultura i societat.

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans corrents de la literatura catalana contemporània en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin d'elaborar un discurs crític.

Competències

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les dues llengües oficials oralment i per escrit.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Demostrar que coneix el context cultural català, espanyol i europeu i aplicar-lo a l'estudi dels moviments literaris contemporanis, especialment a través de les col·laboracions d'escriptors professionals en la premsa.
3. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
4. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.

5. Expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa a la llengua catalana oralment i per escrit, i saber aprofitar els recursos lingüístics i literaris més adequats als diferents mitjans de comunicació.
6. Llegir i analitzar textos i documents especialitzats de qualsevol tema rellevant i saber resumir-los o adaptar-los mitjançant un llenguatge o lèxic comprensible per a un públic majoritari.

Continguts

1. La postguerra (1939-1959). La ruptura del franquisme i la represa cultural i literària. Periodització (1939-1946-1959). Descripció històrica i cultural.

1.1. La poesia. Predomini i funció. L'adaptació de la poètica postsimbolista (Josep Carner, Carles Riba, J. V. Foix, Màrius Torres, Joan Vinyoli). La tradició d'avantguarda (Joan Brossa, Josep Palau i Fabre). "Realisme" i desmitificació (Pere Quart, Jordi Sarsanedas, Vicent Andrés Estellés, Miquel Martí i Pol). Poesia i mite (Salvador Espriu, Agustí Bartra).

1.2. La narrativa. L'impacte de l'exili. La represa. Continuïtat i evolució dels models de preguerra (Carles Soldevila, Miquel Llor, Sebastià Juan Arbó). La incidència de l'exili: entre el realisme testimonial i el mite (Agustí Bartra, Vicenç Riera Llorca, Lluís Ferran de Pol, C. A. Jordana, Pere Calders). La novel·la catòlica (de Joan Sales a Blai Bonet). La narrativa fantàstica (Joan Perucho). El conte (Jordi Sarsanedas, Pere Calders).

1.3. El teatre. Procés de represa. Teatre professional i teatre independent. La reformulació dels esquemes tradicionals (Josep M. de Sagarra, Joan Oliver). Vies d'experimentació (Manuel de Pedrolo i el teatre de l'absurd, Joan Brossa i la poesia escènica). El teatre de Salvador Espriu.

1.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: memorialisme, crònica periodística, etc. (Josep Pla, Gaziol).

2. El Realisme Històric (1959-1968) com a programa de transformacions i com a estètica. L'intent de configuració d'un moviment literari i les propostes alternatives. Descripció històrica i cultural.

2.1. La poesia. Continuïtat i evolució dels models anteriors (Salvador Espriu i Pere Quart). Els diversos models de "realisme": de Francesc Vallverdú a Miquel Bauçà. El cas de Gabriel Ferrater.

2.2. La narrativa. Els models de Llorenç Villalonga i Mercè Rodoreda. Les diverses utilitzacions del realisme: Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel, Josep M. Espinàs i M. Aurèlia Capmany.

2.3. El teatre. Esforços institucionalitzadors des del teatre independent. Brecht i el "teatre èpic". Les propostes de Ricard Salvat, Feliu Formosa i Jaume Melendres.

2.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: Josep Pla i la revisió de la seva obra. Joan Fuster.

3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors. La "generació" dels 70 i els nous models literaris. Un nou intent d'institucionalització de la cultura.

3.1. La poesia. Varietat de poètiques. El concepte de "poesia de l'experiència" i les propostes de Narcís Comadira i Francesc Parcerisas. Una represa de la poètica postsimbolista (Pere Gimferrer). La recuperació de Miquel Martí i Pol. La diversitat posterior i el concepte de postmodernitat.

3.2. La narrativa. Les noves veus i la progressiva consolidació (Terenci Moix, Carme Riera, Jaume Cabré, Quim Monzó, Montserrat Roig). Referents històrics i novel·la de gènere (de Jaume Fuster a Jesús Moncada). Les darreres tendències.

3.3. El teatre. Entre l'espai escènic (Els Joglars, Comediants) i el text teatral (Josep M. Benet i Jornet, Jordi Teixidor, Rodolf Sirera). La via institucional, les estratègies comercials i les propostes alternatives: del Teatre Nacional a l'obrador de la Sala Beckett: Sergi Belbel, Jordi Galceran, Lluïsa Cunillé. Dagoll Dagom i els límits del teatre musical.

Metodologia

L'assignatura consisteix en diverses sessions teòriques i de seminari:

Activitats formatives

- 1) classes magistrals (15 hores), en què oferirem els aspectes generals dels períodes estudiats;
- 2) seminaris especialitzats, en què abordarem, d'una banda, l'estudi monogràfic d'autors (10 hores) i, de l'altra, l'anàlisi i la
- 3) presentació dels treballs de grup i debat posterior (10 hores).

Tipus: Dirigides

Classes magistrals 15 0,6
Calendari aproximat

Seminaris especialitzats 20 0,8
Temporalització aproximada:

Tipus: Supervisades

0. Sessió introductòria: 10 de febrer

Presentació de treballs i debat 10 0,4
1. Teoria: 17 i 24 de febrer, 3, 10, 17, 24 i 31 de març; 7, 21 i 28 d'abril; 5, 12, 19 i 26 de maig.

Tipus: Autònomes

2. Seminaris:

Treball autònom de lectura d'un autor: 17 de febrer (Salvador Espriu); 3 (Josep Pla) i 17 (Pere Calders) i 31 (Joan Fuster)

2.2. Seminaris de lectura de cinc obres: 24 de febrer (K. L. Reich); 10 de març (Homes i No); 24 de març (Llibre de merave

Avaluació

3. Presentació dels treballs i debat posterior: 5, 12, 19 i 26 de maig.

4. Prova final: 2 de juny.

L'avaluació es basa en quatre blocs:

5. Revisió: 9 de juny.

1) el seguiment i la tutorització d'una ressenya (extensió màxima 2.100 caràcters amb espais) que l'alumne haurà de lliurar per escrit (30 %);

2) la intervenció en els seminaris de lectura (10 %), fins del 5 de maig. No s'admetran lliuraments fora de termini.

3) un treball de grup (de dues persones): una entrevista en profunditat a un escriptor actual, que caldrà presentar a classe en format audiovisual (uns 20 minuts) i, potestativament, per escrit (30 %),* i

4) una prova escrita sobre la part teòrica (30 %); també hi haurà una pregunta sobre els treballs de grup presentats a classe que es ponderarà en positiu.

Per a superar l'assignatura, caldrà que l'estudiant segueixi fil per randa aquesta avaluació en els terminis previstos. No s'admetran treballs presentats fora de termini. Qualsevol forma de plagi total o parcial suposarà un suspens immediat.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

1. Ressenya: capacitat d'aprofundiment crític, anàlisi i escriptura acurades.
2. Intervenció a classe: participació en el debat, lectures crítiques i consultes pertinents.
3. Treball de grup: documentació, profunditat i coherència de l'entrevista.
4. Prova escrita: capacitat d'anàlisi i síntesi, relació d'idees, escriptura acurada.

REVISIÓ

Els treballs d'avaluació continuada seran revisats a classe o, si cal, en tutories personalitzades. S'ha programat també un dia de revisió de l'examen.

REVALUACIÓ

En els casos dels estudiants que treguin una nota inferior al 3 de la part de teoria, el professor demanarà un treball addicional (dues ressenyes literàries).

CALENDARI

Prova final: 2 de juny.

Revisió: 9 de juny.

Reavaluació: 23 de juny.

NOTA SOBRE L'ENTREVISTA

Els objectius de l'entrevista a un escriptor o a una escriptora haurien de ser, si més no:

- 1) donar a conèixer la trajectòria i les constants més destacades de l'obra literària de la persona entrevistada, i
- 2) comentar a fons el sentit de les seves obres, a partir d'una documentació prèvia com més aprofundida i exhaustiva millor (lectura d'obres, recerca d'informació sobre l'autor, etc.).

Cal que vetlleu que la presentació sigui atractiva i que el visionat funcioni tècnicament. Un cop fetes, les entrevistes'han de publicar en un portal virtual per poder-les recuperar a classe i evitar problemes tècnics.

Podeu entrevistar qualsevol escriptor en actiu que formi part de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (<http://www.escriptors.cat/>).

Podeu inspirar-vos en els referents periodístics següents: Montserrat Roig, Josep M. Espinàs, Baltasar Porcel o Bernard Pivot. Es valorarà sobretot el contingut, la cohesió i la coherència del resultat.

* Intentarem de publicar les millors entrevistes editades a Núvol. El Digital de Cultura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Intervencions en seminaris	10%	0	0	3, 5
Prova escrita	30%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treball en grup	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6
1 comentari de text	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

A. Lectures obligatòries*

1. Joaquim Amat-Piniella, K. L. Reich [1946].
2. Manuel de Pedrolo, Homes i No [1957].
3. Vicent Andrés Estellés, Llibre de meravelles [1971].
4. Mercè Rodoreda, Mirall trencat [1974].
5. Jaume Cabré, La teranyina [1984].

* Cal que el dia del seminari de cada lectura l'estudiant vingui a classe amb el llibre a les mans, l'obra llegida i les notes de lectura a punt per a intervenir activament en el debat.

B. Bibliografia

Diversos Autors, Història de la literatura catalana, 4 vols., Barcelona: Edicions 62 / Orbis, 1984.

Glòria Bordons, Jaume Subirana (eds.), Literatura catalana contemporània, Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999.

Enric Bou (dir.), Nou diccionari 62 de la literatura catalana, Barcelona: Edicions 62, 2000.

Enric Bou (dir.), Panorama crític de la literatura catalana. Volum VI - Segle XX. De la postguerra a l'actualitat, Barcelona: Vicens Vives, 2009.

Àlex Broch (dir.), Diccionari de la literatura catalana, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

Jordi Castellanos (ed.), Guia de literatura catalana contemporània, Barcelona: Edicions 62, 1973.

Joan Fuster, Literatura catalana contemporània, Barcelona: Curial, 1972.

Josep M. Llompart, La literatura moderna a les Balears, Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1964.

Albert Manent, La literatura catalana a l'exili, 2a ed., Barcelona: Curial, 1989.

Joaquim Molas (dir.), Història de la literatura catalana. Part moderna, vols. VIII. IX, X i XI, Barcelona: Ariel, 1986-1987.

Vicent Simbor, Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939), Barcelona: Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

C. Webgrafia

Traces. Bases de dades de llengua i literatura catalanes <http://traces.uab.cat/>

Altres recursos <http://www.traces.uab.es/tracesbd/altresrecursos/literatura.html>